

[Gamre]

Det Danmark, de fleste af os lever i og opfatter som et godt samfund, er reguleret, planlagt og effektivt. Vi må imidlertid notere, at nogle mennesker er så anderledes, at det bliver en smerte for dem at leve et almindeligt liv. De har i mange tilfælde en barndom og en opvækst bag sig, der ikke har gjort dem egnede til at klare tilværelsens udfordringer eller at indordne sig under den regulering, som flertallet finder nødvendig for at få samfundet til at fungere.

Nogle af de mennesker, der søger en anden livsform end flertallet, har søgt sammen i de bygninger, der udgjorde den gamle Bådsmadsstrædes kaserne, nu kaldet Christiania. Området har siden 1971 udgjort et særegent miljø og har gennem et tiår været samlingssted for en række meget forskellige grupper, spændende fra aktivister, der idealistisk ønskede at finde en ny livsform, over til psykisk og socialt stærkt belastede mennesker.

Det har gennem de 10 år været et problem at få det helt specielle eksperiment, som Christiania er, til at fungere både socialt og teknisk, idet det nok må konstateres, at drømme og håb ikke var nok til at løse så store problemer, som mange af beboerne førte med sig.

Samtidig har der forståeligt nok i meget store dele af befolkningen været mistillid til og modvilje mod det anarkistiske livsmønster, som Christiania også repræsenterer.

Jeg skal ikke gå i detaljer om de debatter, folketinget har haft om Christiania, men blot fremhæve, at folketinget i 1978 vedtog et dagsordensforslag, der godtog den midlertidige benyttelse, indtil en godkendt lokalplan kunne iværksættes. I september 1980 bad miljøministeren konsulentfirmaet Møller & Grønborg udarbejde en skitse til Christianiaområdets fremtidige anvendelse, og det er denne skitse, ministerens redegørelse her drejer sig om.

Jeg vil gerne fremhæve, at hele det 33 ha store område har en stor historisk værdi som en rest af Københavns forsvarsværker – en del af det gamle voldområde, som andre steder i byen desværre er fjernet. Enhver planlægning må derfor tage hensyn til det historiske bevaringsværdige, herunder de fredede bygninger.

Møller & Grønborgs forslag indebærer, at Christiania gøres til en lovlig forsøgsby, såle-

des som det er beskrevet i ministerens redegørelse. Den organisationsform, som Møller & Grønborg foreslår, er imidlertid næppe hensigtsmæssig eller praktisk gennemførlig, men socialdemokratiet deler ministerens ønske om at iværksætte en planlægning for området, der forløber samordnet med et forsøg på at ændre Christiania til en mere velfungerende social faktor i storbyenssamfundet.

Jeg skal kort gentage de mål for dette arbejde, som ministeren opridsrer.

For det første. Samfundets almindelige love må gælde for området, herunder må hashmarkedet fjernes, værtshusenes bevillingsspørgsmål må bringes i orden, og erhvervsvirksomhedernes momsforhold må bringes i overensstemmelse med de love, der gælder for hele det danske samfund.

For det andet. Der må ske en lovliggørelse af bygninger og installationer, og miljø- og sundhedsbestemmelserne må overholdes.

For det tredje. Beboerne i de omliggende kvarterer må have adgang til de fritidsfaciliteter, som det store område kan rumme.

For det fjerde. De farlige, faldefærdige bygninger må fjernes.

Endelig for det femte. De bevaringsværdige bygninger må istandsættes.

Jeg kan udtrykke vores fulde tilslutning hertil og udtale tilfredshed med, at arbejdet vil blive søgt gennemført i et samarbejde med Christianias beboere.

Jeg skal til slut gentage, at de mennesker, der bebod Christiania, i vidt omfang er mennesker, som har eller har haft store vanskeligheder ved at fungere uden for Christiania. Nogle af dem har af let forståelige grunde også svært ved at fungere inden for Christiania. Intet samfund i den industrialiserede verden kan imidlertid sige sig fri for at rumme mennesker med disse sociale problemer, og ingen kan hævde, at man har fundet de rigtige løsninger. Man kan fjerne Christiania, men man kan ikke fjerne problemerne, og man kan desværre let forøge disse problemer ved at vælge forkerte løsninger.

Jeg kan på socialdemokratiets vegne give min fulde tilslutning til at fortsætte ad den vej, miljøministeren har skitseret i sin redegørelse, og jeg udtrykker håbet om, at alle involverede parter vil vise forståelse og samarbejdsvilje over for de bestræbelser, som miljøministeren foreslår.